

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIEN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

BISNOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: Ontwerp van decreet betreffende de organisatie van de
eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de
ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders**

Definitieve goedkeuring

Bijlagen:

- het goed te keuren ontwerp van decreet;
- de memorie van toelichting;
- het advies Raad van State 64.944/3 van 24 januari 2019.

1. INHOUDELIJK

A. Situering

De Vlaamse Regering verleende op 7 december 2018 haar tweede principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders (VR 2018 0712 DOC.1370). In uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering werd over dit voorontwerp het advies gevraagd aan de Raad van State.

B. Advies Raad van State 64.944/3 van 24 januari 2019

De Raad van State gaf advies over het voorontwerp op 24 januari 2019 (zie bijlage). In deze nota wordt ingegaan op de opmerkingen, vragen en suggesties van de Raad van State en de aanpassingen, aangebracht in voorontwerp van decreet en memorie van toelichting.

- Op aangeven van de Raad (randnummer 13) wordt in de definitie van 'eerstelijnszorg', in artikel 2, 2°, het begrip 'zorg' aangevuld tot 'zorg en ondersteuning'.
- De Raad (randnummer 15) vraagt om in de definitie van 'zorg en ondersteuning' (artikel 2, 15°) te verwijzen naar het artikel 5, §1, I en II van de BWHI. De betrokken definitie zou dus als volgt luiden:
"15° zorg en ondersteuning: een activiteit of het geheel van activiteiten in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid, vermeld in artikel 5; §1, I en II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, uitgevoerd in het kader van dit decreet. In het Woonzorgdecreet wordt dezelfde definitie gehanteerd en werd deze aanvulling niet gedaan. Om de afstemming tussen de gehanteerde definities te bewaren, wordt de verwijzing in de definitie niet opgenomen.

- Op aangeven van de Raad (randnummers 6.1 en 14) wordt artikel 2, 7° als volgt aangepast: "7° lokale besturen: de gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.
- De Raad stelt de vraag (randnummer 9.1 en 9.2) naar de verhouding tussen de verschillende regelgevende initiatieven. Op deze vraag wordt in de memorie van toelichting een verduidelijking opgenomen.
- De Raad (randnummer 16) geeft aan dat niet bindende bepalingen beter in de memorie van toelichting opgenomen worden en niet in het ontwerpdecreet. Artikel 4 wordt behouden. In de artikelsgewijze toelichting van artikel 4 wordt in de memorie verduidelijkt om welke reden dit artikel in het ontwerp behouden blijft.
- De Raad (randnummer 12) acht het raadzaam bij delegatie ook de procedure voor het aanvragen en toekennen van de financiering te bepalen. Artikel 6, §2, vierde lid wordt daarom aangepast als volgt: "De Vlaamse Regering kan de nadere regels, en in voorkomend geval, de financieringsvoorwaarden, het financieringsbedrag en de procedure voor het aanvragen en toekennen van de financiering van de taak, vermeld in het eerste lid, 4°, bepalen". §4 wordt in dezelfde zin aangepast: "§4. De Vlaamse Regering kan de nadere regels, en in voorkomend geval, de financieringsvoorwaarden, het financieringsbedrag en de procedure voor het aanvragen en toekennen van de financiering van de taak, vermeld in paragraaf 3, bepalen".
- De Raad (randnummer 12) geeft deze suggestie voor artikel 7, §4. Artikel 7, §4, wordt bijgevolg eveneens als volgt aangepast: "§4. De Vlaamse Regering kan de nadere regels, en in voorkomend geval, de financieringsvoorwaarden, het financieringsbedrag en de procedure voor het aanvragen en toekennen van de financiering van de taak, vermeld in paragraaf 3, bepalen".
- De Raad vraagt zich af (randnummer 17) of met deze bepaling een delegatie van regelgevende bevoegdheid aan de Vlaamse Regering wordt beoogd en of die bepaling niet kan worden geherformuleerd om dat duidelijker te laten blijken. Om hierop in te gaan wordt artikel 8 geherformuleerd als volgt:

"Art. 8. De Vlaamse Regering kan in een financiering voorzien ter ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en van de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering. De financiering heeft tot doel de eerstelijnszorgaanbieders te ondersteunen in hun professionele activiteiten of hen in staat te stellen hun activiteiten met betrekking tot de eerstelijnszorg op een interdisciplinaire wijze uit te oefenen en te blijven uitoefenen.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de financiering, vermeld in het eerste lid."

- De Raad stelt dat (randnummer 18) indien een afstemming op regionaal niveau wordt beoogd en niet op individueel niveau, de ontworpen bepaling beter geschreven wordt als "de *verenigingen van* personen met een zorg- en ondersteuningsvraag *en met de verenigingen van* mantelzorgers en gebruikers (zie ook artikel 12, tweede lid, 3° en 4°, van het voorontwerp). Om hieraan tegemoet te komen, wordt artikel 11, 1°, a), geherformuleerd als volgt: "de verenigingen van personen met een zorg- en ondersteuningsvraag en met de verenigingen van mantelzorgers en de verenigingen van vrijwilligers;". Om de correcte terminologie doorheen het ontwerpdecreet te hanteren, worden in de definitie van 'kwaliteitsvolle zorg' in het tweede lid, 1°, de woorden 'verantwoorde zorg' aangevuld met '... en ondersteuning' (randnummer 19 advies Raad van State).
- De Raad (randnummer 6.3) merkt op dat de Vlaamse Gemeenschap geen verplichtingen kan opleggen aan de lokale besturen in het tweetalige gebied Brussel-

Hoofdstad. Op aangeven van de Raad (randnummer 6.3) wordt in artikel 12 tussen het tweede en derde lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt: "Als het werkgebied van de zorgraad gelegen is op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is de deelname van afgevaardigden van de lokale besturen uit het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad facultatief. De lokale besturen uit het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad worden uitgenodigd om via afgevaardigden deel te nemen aan de vergaderingen van de zorgraad". Op suggestie van de Raad wordt ook overal het begrip 'lokale overheid' vervangen door 'lokaal bestuur'.

- De Raad vraagt in punt 21 het begrip "divers" van artikel 12, tweede lid, te omschrijven. In de artikelsgewijze toelichting bij artikel 12 wordt de invulling van dit begrip verduidelijkt.

- Op aangeven van de Raad (randnummer 22) wordt in artikel 13, tweede lid, 2°, van het ontwerp "het hele grondgebied van het Vlaamse Gewest" vervangen door "het Nederlandse taalgebied".

- De Raad stelt voor (randnummer 4.2) om een definitie op te nemen van het begrip 'gespecialiseerde zorg'. Hier wordt niet op ingegaan. Artikel 16, eerste lid, 2°, van het ontwerp wordt geherformuleerd: '2° de zorg en ondersteuning op elkaar afstemmen, zodat de zorgcontinuïteit voor de persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag kan gegarandeerd worden;'

Op deze manier is het duidelijk dat de afstemming voor het garanderen van de zorgcontinuïteit alleen zal plaatsvinden tussen de partners opgenomen in het regionale zorgplatform. Hiermee wordt echter niet uitgesloten dat, wanneer andere gespecialiseerde zorgverleners op vrijwillige basis willen meewerken aan een afstemming van de zorg en ondersteuning, dit mogelijk moet zijn.

- Ondanks het aangeven van de Raad (randnummer 5.2) dat de Vlaamse Gemeenschap de bevoegdheid heeft om ziekenhuizen en hun samenwerkingsverbanden verplichtingen op te leggen (in casu via de erkenningsnormen) zal de bepaling van artikel 17, tweede lid, 5° worden geschrapt. Er zal een lid aan artikel 17 worden toegevoegd, tussen het tweede en het derde lid dat luidt als volgt: 'Ziekenhuizen en ziekenhuissamenwerkingsverbanden kunnen participeren aan de regionale zorgplatformen zonder dat zij evenwel lid moeten worden en zonder de bijhorende verplichtingen gekoppeld aan de regionale zorgplatformen.'

- Op aangeven van de Raad (randnummer 22) wordt in artikel 18, tweede lid, 1°, van het voorontwerp "het hele grondgebied van het Vlaamse Gewest" vervangen door "het Nederlandse taalgebied".

- De Raad stelt (randnummer 23) dat in een beheersovereenkomst enkel praktische afspraken kunnen worden opgenomen die een concretisering inhouden van de bij een decreet of, binnen de grenzen waarbinnen delegaties toelaatbaar zijn, bij uitvoeringsbesluit vastgestelde regels. Hieraan gevolg gevend wordt in artikel 19, §2, derde lid, een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt: "4° de praktische afspraken betreffende de subsidie, vermeld in het vierde lid". Het vierde lid wordt vervangen door wat volgt: "De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de oproep en het sluiten van een beheersovereenkomst en bepaalt de subsidie en de subsidievoorwaarden".

- Op aangeven van de Raad (randnummer 24) worden in het tweede en derde lid van artikel 20 de woorden "in voorkomend geval" geschrapt.

- De Raad acht het raadzaam (randnummer 10) om te vermelden dat de erkenning van zorgraden, regionale zorgplatformen, partnerorganisaties en organisaties met terreinwerking een voorwaarde is voor de toekenning van een subsidie. In de artikelsgewijze toelichting van de memorie wordt dit telkens verduidelijkt.
- De Raad geeft aan (randnummer 11.5) dat moet nagegaan worden of geen afzonderlijke bepaling over de persoonsgegevens die verband houden met de welzijnscontext moet opgenomen worden. Om hieraan tegemoet te komen wordt aan artikel 23 een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt: "5° de persoonsgegevens die verband houden met de sociale situatie of de welzijnscontext van de persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag".
- Er wordt niet ingegaan op de suggestie van de Raad van State om in het ontwerpdecreet al te bepalen welke overheden, organisaties, verenigingen en personen persoonsgegevens mogen verwerken. Het is momenteel nog niet mogelijk om de gegevens die verwerkt zullen worden volledig en correct te bepalen. Dit houdt wel in dat, wanneer er persoonsgegevens zullen verwerkt worden in uitvoering van dit decreet een wijziging van het artikel 23 nodig zal zijn.
- Op voorstel van de Raad van State wordt in de artikelsgewijze bespreking de rechtsgrond voor het verwerken van persoonsgegevens (andere dan gezondheidsgegevens) gewijzigd naar artikel 6, lid 1, e) in plaats van artikel 6, lid 1, c). De aanbeveling van de Raad van State om de rechtsgrond op te nemen in het ontwerp van decreet in plaats van in de memorie van toelichting wordt niet gevolgd.
- Om aan te geven dat het toezicht volledig zal worden uitgeoefend op grond van het decreet van 19 januari 2018 'houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid (randnummer 25) wordt in artikel 24 het tweede lid vervangen door wat volgt: "Het toezicht op de naleving van de bepalingen in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan wordt georganiseerd overeenkomstig het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van de gezondheids- en welzijnsbeleid en de uitvoeringsbesluiten ervan".
- De Raad (randnummer 26) ziet niet in wat de ontworpen bepaling van artikel 26 toevoegt aan de artikelen 13 en 14 van de wet van 16 mei 2003. Om die reden wordt het artikel 26 van het ontwerp integraal geschrapt. De nummering van alle volgende artikelen wordt aangepast.
- De Raad merkt op (randnummer 27) dat er eveneens kan worden nagegaan of het nodig is om ook te voorzien in een administratieve sanctie voor de partnerorganisaties met wie een beheersovereenkomst is gesloten. Op deze vraag wordt niet ingegaan. Voor deze partnerorganisaties volstaat de inhouding of terugvordering van subsidies, wanneer deze de voorwaarden van dit decreet niet naleven.
- Artikel 30 wordt op aangeven van de Raad (randnummer 28) vervangen door wat volgt: "Art. 29. In artikel 90, derde lid, van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes wordt punt 4° vervangen door wat volgt:".
- Op aangeven van de Raad (randnummer 29) wordt artikel 31 integraal geschrapt. De nummering van alle volgende artikelen wordt aangepast.
- Op aangeven van de Raad (randnummer 30) wordt in artikel 33 een nieuw punt 1° toegevoegd, dat luidt als volgt: "1° het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2008 betreffende de samenwerkingsinitiatieven eerstelijnsgezondheidszorg;" In de memorie van toelichting wordt, zoals

gesuggereerd door de Raad, een verduidelijking opgenomen in de artikelsgewijze toelichting.

- De Raad merkt op dat de machtigingen gegeven aan de Vlaamse Regering in de artikelen 34 en 35 niet zo kunnen worden geïnterpreteerd dat het mogelijk is om af te wijken van de decretale bepalingen die gelden voor de samenwerkingsinitiatieven eerstelijnsgezondheidszorg en de partnerorganisaties.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Voor de weerslag op de begroting wordt verwezen naar de nota Vlaamse Regering voor tweede principiële goedkeuring (VR 2018 0712 DOC.1370/1BIS).

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Voor de weerslag op de lokale besturen wordt verwezen naar de nota Vlaamse Regering voor tweede principiële goedkeuring (VR 2018 0712 DOC.1370/1BIS).

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Voor de weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten wordt verwezen naar de nota Vlaamse Regering voor tweede principiële goedkeuring (VR 2018 0712 DOC.1370/1BIS).

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Voor dit onderdeel wordt verwezen naar de nota Vlaamse Regering voor tweede principiële goedkeuring (VR 2018 0712 DOC.1370/1BIS).

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het ontwerp van decreet betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en aan de bijbehorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

Jo VANDEURZEN
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin